

کاراجاع شود به آنجا و آقایان اعضاء کمیسیون هم عصری کمیسیون را تشکیل بدهند ما هم می آئیم آقایان مخالفین هم اگر نظری دارند میفرمایند و قضیه را در آنجا حل میکنیم

مخبر - کمیسیون امروز عصر هم هست از طرف کمیسیون هم تقاضای کنم مراجعه شود بکمیسیون

رئیس - ۱۶ فقره پیشنهاد رسیده است مراجعه می شود بکمیسیون جلسه را ختم می کنیم پیشنهاد آقای رهنما (بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد می کنم نظر با اهمیت لایحه انحصاری قند و چای عصر امروز هم جلسه تشکیل شود

رضوی - بنده مخالفم
رئیس - (خطاب با آقای رهنما) بفرمائید

رهنما مطابق معمول هر وقت که پیشنهاد برای تشکیل جلسه عصر می شود هم گاهی داشته که آقایان رأی می دادند و گمان می کنم یکی از آن موارد استثناء هم همین جا است زیرا مسئله این لایحه یک چیز سهل و آسانی نیست که با مسامحه و تغلل بگذرانیم و از طرف دیگری می شنویم که وارد میشود

ماده ۷ ممکن است رد بشود و این یک مسئله مهمی است که از هر لحاظ در نظر جامعه مورد اهمیت است در این صورت چه ضرر دارد که امروز عصر هم جلسه را تشکیل بدهیم و در اطراف این لایحه مذاکره کنیم و تکلیفش معلوم شود و اقلاً بربرهای عادی و لواج عادی و غیر عادی اهمیت بدهیم

معاذت کرده ایم صبح بیائیم این جا ظهر برویم

ولی این در یک مواقعی است که کارهای مهمی نباشد

ولی وقتی یک کارهای مهمی هست نباید اینطور بشود

یک ملیون قدمت و ازدم بشود و ممکن است این تحریکات و انحریفات توسعه پیدا نمایند

مانظر سوئی که نداریم ولی ممکن است یک تحریکات سوئی بشود

بنابر این امروز عصر را حاضر می شویم آن وقت جلسه صبح را ممکن است طرفه برویم و بیائیم

رئیس - عده برای رأی گرفتن کافی نیست

جلسه آتی روز شنبه چهار قبل از ظهر مجلس سه ربح ساعت بعد از ظهر ختم شد

رئیس مجلس شورای ملی - حسین پیرنیا
منشی - م شهاب
منشی - د کتر احتشام طباطبائی

جلسه یکصد و هفتاد و چهارم صورت مشروح مجلس یوم شنبه نهم خردادماه ۱۳۴۴ مطابق هفتم ذی قعدة ۱۳۴۳

(مجلس سه ساعت و نیم قبل از ظهر ریاست آقای میرزا حسین خان پیرنیا تشکیل گردید)

(صورت مجلس پنجشنبه هفتم خرداد را آقای آقا میرزا شهاب قرائت نمودند)

رئیس - آقای شیروانی؛ راجع بصورت مجلس است؟

شیروانی - خیر قبل از دستور عرض دارم

رئیس - آقای هرمزی (اجازه)

هرمزی - بنده را دیر آمده بی اجازه نوشته اند

در صورتی که بنده مخصوصاً روز پنجشنبه بواسطه اینکه کار داشتم زودتر از ساعت چهار آمدم غالب آقایان هم مسبقند

رئیس - صورت مجلس دیگر معارضی ندارد؟

(گفته شد خیر)

رئیس - آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - البته اینورقه که دست بنده است بدست اغلب از آقایان رسیده است

دولت حالی و مجلس پنجم بیشتر نظرش متوجه اصلاح اقتصادیات مملکت است و یکی از مسائلی که بیشتر در اقتصادیات مملکت مؤثر است تشویق و ایجاد مؤسسات و کارخانجات است بعلاوه مطابع همیشه یک رکن بزرگ معارف را تشکیل میداده اند

مطابع از تمام مؤسسات معارفی این مملکت بمعارف بیشتر خدمت کرده اند و مجلس باید البته متوجه منافع آنها باشد

در این ورقه ارباب مطابع یک اظهاراتی کرده اند که بنده عجالتاً نمیدانم مطلب چیست؟

ولی بالاخره در انتهای عرض حالشان از مجلس استعفا کرده اند یک کمیسیونی انتخاب شود و بمطالب آنها رسیدگی کنند بنده هم تأیید می کنم استدعای مدیران مطابع را که لازم است از طرف مجلس یک کمیسیونی برای این امر انتخاب و بمعارضی حقه آنها رسیدگی شود

رئیس - این آقایان عرض عالی داده بودند مراجعه شد به کمیسیون عریض کمیسیونی که می خواهند کمیسیون عریض است رسیدگی میکنند آقایان مباشرین هم

آنجا حاضر خواهند بود بحرف طرفین رسیدگی میکنند و بعد نتیجه که گرفته میشود بمعرض مجلس خواهند رسانید

لایحه قند و شکر مطرح است

مواد دو و چهار و شش مراجعه شده بوده کمیسیون راپرتش دیروز صبح توزیع شده

ماده دوم قرائت میشود

مخبر - در ماده دوم باز کلمه (سوی) (برای) چاپ شده است تصحیح بفرمائید

(ماده دوم راپرت کمیسیون بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۲ - پس از تصویب این قانون وارد نمودن خریدن - نگاهداشتن انبار کردن و صادر نمودن قند و چای و شکر و آنچه از قند و شکر ساخته میشود در تمام مملکت ایران بفریاز مؤسسه (انحصار دولتی قند و چای) ممنوع میباشد

مگر پس از تحصیل اجازه از وزارت مالیه و صدور این اجازه بدون هیچ نوع تبعیض بعمل خواهد آمد و تحصیل جواز سوی تأدییه اضافه قیمت مذکور در ماده ۳ مستلزم هیچگونه مخارجی نیست

رئیس - آقای شیروانی اجازه

شیروانی - بنده باین ماده عرضی ندارم

رئیس - مخالفی نیست؟ گفته شد خیر

رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه به ماده دوم رأی می دهند قیام بفرمائید اغلب نمایندگان قیام نمودند

رئیس - تصویب شد ماده چهارم

ماده چهارم - بتربیب ذیل خوانده شد

ماده چهارم - هر مقدار قند و چای و شکر و آنچه از قند و چای و شکر ساخته می شود که برخلاف مقررات ماده ۲ وارد خریداری - نگاهداری - انبار و یا صادر گردد باستثنای محصول چای که در داخله مملکت بعمل می آید از طرف دولت ضبط خواهد شد

بعلاوه از مرتکب و کسانیکه با او تخلف از قانون نمایند مبلغی که مساوی با قیمت جنس قاچاق شده باشد گرفته خواهد شد اگر مرتکب و شریک از تکاب یکی از مستخدمین دولتی باشد علاوه بر مجازات های فوق مادام العمر از خدمت دولت اخراج شده و هیچ حقی نسبت بحقوق انتظار خدمت و یا حقوق تقاعد نخواهد داشت و هر گاه ثابت شود مأمورین مسئول در دادن اجازه تبعیض کرده و رعایت تاریخ را در تقاضای اشخاص نمایند بانفضال دائم از خدمات دولتی محکوم خواهند شد

رئیس - آقای شیروانی اجازه

شیروانی - عرضی ندارم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب اجازه

آقا سید یعقوب - اگر چه آقای مخبر می فرمایند ضرر ندارد ولی این عبارت اگر مرتکب و شریک در ارتکاب مقصود این نیست که مرتکب و شریک در ارتکاب هر دو با هم مصداق پیدا کنند بلکه مقصود مرتکب یا شریک در ارتکاب است و باید لفظ یا اضافه شود

مخبر - قائل می کنم کلمه یا اضافه شود

رئیس - رأی گرفته شود بماده چهارم با اضافه یا بعد از مرتکب آقایان موافقین قیام فرمائید (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده ششم (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۶ - دولت مجاز است که قند و شکر و چای را که بیش از احتیاجات مملکت برای ورود بایران حمل می شود خریداری نموده و اجازه ورود دهد

تبصره - مادام که مطابق ماده ۱۳ این قانون وسائل اجراء عملی انحصار فراهم نشده و دولت بدادن جواز اکتفاء می نماید این ماده بموقع اجراء نگذارده نخواهد شد

و در اینصورت هر گاه وزارت مالیه در ظرف پنج روز از تاریخ تقاضا از صدور جواز خودداری نمود تقاضا کننده میتواند مبلغی که مطابق ماده ۱۳ باید بدولت عاید میشود بمأمورین سرحدی مؤسسه تأدییه نموده و مأمورین مزبور مکلف می باشند که وجه مزبور را قبول کرده و ارورود مال التجاره که موضوع مؤسسه انحصار است ممانعت نمایند

رئیس - مخالفی ندارید (گفتند خیر)

رئیس - رأی می گیریم آقایانی که با ماده ششم موافقت قیام فرمائید (غالب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده هفتم (بشرح آتی قرائت شد)

ماده ۷ - کلیه مقادیر قند و شکر که در تاریخ تصویب این قانون در داخله ایران موجود است مشمول این قانون و حقوق خواهند بود

ولیکن کسانی که مقادیر قند آنها کمتر از دویست و پنجاه من و مقدار چای آنها کمتر از بیست و پنج من باشد از تأدییه حقوق انحصاری محکوم بر آنها تعلق می گیرد معاف هستند

رئیس - آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - بنده خیلی متأسف

هستم که در مذاکره این لایحه موافقت و مخالفین مجبورند راجع به وقت باره آن اظهاراتی کنند

و این فرمایشات این چند روزه معمول بنده تصور نمیکنم در دسترس این مملکت يك نفر باره آن مخالف باشد و در این مجلس هم گمان نمیکنم مخالف این قانون وجود ندارد

فقط گفتگو در سر يك مسأله نظری است. يك کسی عقیده اش این است که این ماده اینطور نوشته شود

يك کسی دیگر عقیده اش طوری دیگر است پس تصور نمیکنم مخالفی در این موضوع وجود داشته باشد.

پریروز آقای وزیر قوایدها فرمودند که قانون را باید همیشه با حسن ظن نوشت در صورتیکه این يك فلسفه معکوسی است

و عقیده بنده قانون همیشه باید برای سوغن نوشته شود باید همیشه در مقابل قانون سوغن را تصور ننموده و برای جلوگیری از يك مسائل بدی قانون نوشت

یکی از مسائل دیگر هم که باید در قانون همیشه در نظر گرفته شود مسئله هملی بودن قانون است

دولت باید قبلاً فکر کند قانون را که گذراند و يك الفاظی را که با هم تلفیق کرد و بتصرف مجلس رساند و خواست به موقع عمل بگذارد دچار مشکلات نشود.

این یکی از مسائلی است که همیشه باید در قانون در نظر گرفت در این ماده بنده تصور میکنم بیکدوری هم کمیسیون شاید دولت و هم مجلس دچار مشکلات شده اند.

این ماده آشکار که اول نوشته شده بود خیلی بهتر بود ولی باین ترتیبی که حال نوشته شده بنده هر چه فکر میکنم مبینم در موقع عمل دچار يك مشکلات خیلی بزرگی خواهند شد

برای اینکه در ظرف این دوسه روزه آنقدر هائی که در دسترس بوده تقسیم شده و از دو دست و پنجه من هم کمتر شده و شاید صد و بیست و پنج من شده

زیرا این قانون در آن روزیکه به اکثریت در کلیات رأی داده شد و وارد در مواد ششم

در حقیقت تصویب شده است از آن روز ممکن است برای این قانون ضرب الاجل قرارداد که در آن روز به موقع اجراء گذاشته شود

بنده تقسیم کردن قند را به قسمتهای دو دست و پنجه منی هم دولت هم مردم هم تجار را در زحمت می داند

و بالاخره آن نتیجه اساسی که میخواهم گرفته نمی شود زیرا مفتش باید برود توی خانه ها و دکانها و بازارها و دولت هم نتیجه نمی گیرد و جز زحمت چیزی بالاتر در دست دولت نخواهد آمد

این است که بنده يك پیشنهادی تهیه کرده ام و عقیده ام اینست که مایا پیدای آن روزی که باین قانون رأی دادیم آنرا بموقع اجرا بگذاریم

رئیس - آقای ضیاء (اجازه) ضیاء - این قسمت که رویه فرته جلب توجه بعضی از آقایان نمایندگان را کرده است در اثر اظهاراتی است که غالب از تجار راجع باین موضوع میکنند

اساساً باید در نظر گرفت دولت این راه را برای ایجاد راه آهن در نظر گرفته مجلس شورای ملی هم کاملاً مراقبت دارد که از این راه که بهترین طرق و بهترین وسیله برای تأسیس راه آهن است شروع با قدام بکنند و راه آن تأسیس و ایجاد بشود

در لایحه دولت که تقدیم مجلس شورای ملی شده بود کاملاً رعایت حال تجار و سوغن فروشنها و مردمانی که از این راه امرار معاش میکنند شده بود.

بهم معلوم شد اشخاص از خارج و داخل برای جلب منافع بازنقطه نظر تطبیق قنونی وارد ایران کرده اند.

اگر بنابود کمیسیون اینقسمت راجع نظر نگیرد و اینقسمت را مورد توجه خود قرار ندهد و تمام قندهای موجوده از مالیات معاف شود.

پس باید گفت دوسه سال یا بیشتر یا کمتر مجلس تصویب کرده است دولت از این هایدی چشم پیوشد

این بود که مسلماً کمیسیون نمیتوانسته است دولت را از این هایدی در مدت يك سال یادو سال یا بیشتر با بترتیب کمتر باز ندارد بنظر بنده بهترین راه حلی که کمیسیون پیش گرفته تنظیم همین ماده بوده است.

البته باید در نظر گرفت که از نقطه نظر اینکه کسب بی بضاعت و مردمانیکه دار ایشان دو دست و پنجه من قند بیشتر است آنها از تأدیه این مالیات معاف

باید همیشه در مقابل قانون سوغن را تصور ننموده و برای جلوگیری از يك مسائل بدی قانون نوشت

یکی از مسائل دیگر هم که باید در قانون همیشه در نظر گرفته شود مسئله هملی بودن قانون است

دولت باید قبلاً فکر کند قانون را که گذراند و يك الفاظی را که با هم تلفیق کرد و بتصرف مجلس رساند و خواست به موقع عمل بگذارد دچار مشکلات نشود.

این یکی از مسائلی است که همیشه باید در قانون در نظر گرفت در این ماده بنده تصور میکنم بیکدوری هم کمیسیون شاید دولت و هم مجلس دچار مشکلات شده اند.

این ماده آشکار که اول نوشته شده بود خیلی بهتر بود ولی باین ترتیبی که حال نوشته شده بنده هر چه فکر میکنم مبینم در موقع عمل دچار يك مشکلات خیلی بزرگی خواهند شد

برای اینکه در ظرف این دوسه روزه آنقدر هائی که در دسترس بوده تقسیم شده و از دو دست و پنجه من هم کمتر شده و شاید صد و بیست و پنج من شده

و آنها تئیکه بتوانند تقسیم کنند نرسیده آنها بمقیه بنده آمده است که تعیم این مالیات بر آنها بشود

بنده فکر کردم اگر تاریخ را در اینجا تاریخیم که ما قانون را در مجلس شروع بکنارندن کرده ایم قراردادیم بهتر است یعنی آن روزی که کلیات این لایحه تمام شده

بنده تقسیم کردن قند را به قسمتهای دو دست و پنجه منی هم دولت هم مردم هم تجار را در زحمت می داند و بالاخره آن نتیجه اساسی که میخواهم گرفته نمی شود

زیرا این قانون در آن روزیکه به اکثریت در کلیات رأی داده شد و وارد در مواد ششم

در حقیقت تصویب شده است از آن روز ممکن است برای این قانون ضرب الاجل قرارداد که در آن روز به موقع اجراء گذاشته شود

بنده تقسیم کردن قند را به قسمتهای دو دست و پنجه منی هم دولت هم مردم هم تجار را در زحمت می داند

و بالاخره آن نتیجه اساسی که میخواهم گرفته نمی شود زیرا مفتش باید برود توی خانه ها و دکانها و بازارها و دولت هم نتیجه نمی گیرد و جز زحمت چیزی بالاتر در دست دولت نخواهد آمد

این است که بنده يك پیشنهادی تهیه کرده ام و عقیده ام اینست که مایا پیدای آن روزی که باین قانون رأی دادیم آنرا بموقع اجرا بگذاریم

رئیس - آقای ضیاء (اجازه) ضیاء - این قسمت که رویه فرته جلب توجه بعضی از آقایان نمایندگان را کرده است در اثر اظهاراتی است که غالب از تجار راجع باین موضوع میکنند

اساساً باید در نظر گرفت دولت این راه را برای ایجاد راه آهن در نظر گرفته مجلس شورای ملی هم کاملاً مراقبت دارد که از این راه که بهترین طرق و بهترین وسیله برای تأسیس راه آهن است شروع با قدام بکنند و راه آن تأسیس و ایجاد بشود

در لایحه دولت که تقدیم مجلس شورای ملی شده بود کاملاً رعایت حال تجار و سوغن فروشنها و مردمانی که از این راه امرار معاش میکنند میکنند شده بود.

بهم معلوم شد اشخاص از خارج و داخل برای جلب منافع بازنقطه نظر تطبیق قنونی وارد ایران کرده اند.

اگر بنابود کمیسیون اینقسمت راجع نظر نگیرد و اینقسمت را مورد توجه خود قرار ندهد و تمام قندهای موجوده از مالیات معاف شود.

پس باید گفت دوسه سال یا بیشتر یا کمتر مجلس تصویب کرده است دولت از این هایدی چشم پیوشد

زیرا این قانون در آن روزیکه به اکثریت در کلیات رأی داده شد و وارد در مواد ششم

در حقیقت تصویب شده است از آن روز ممکن است برای این قانون ضرب الاجل قرارداد که در آن روز به موقع اجراء گذاشته شود

بنده تقسیم کردن قند را به قسمتهای دو دست و پنجه منی هم دولت هم مردم هم تجار را در زحمت می داند

و بالاخره آن نتیجه اساسی که میخواهم گرفته نمی شود زیرا مفتش باید برود توی خانه ها و دکانها و بازارها و دولت هم نتیجه نمی گیرد و جز زحمت چیزی بالاتر در دست دولت نخواهد آمد

این است که بنده يك پیشنهادی تهیه کرده ام و عقیده ام اینست که مایا پیدای آن روزی که باین قانون رأی دادیم آنرا بموقع اجرا بگذاریم

رئیس - آقای ضیاء (اجازه) ضیاء - این قسمت که رویه فرته جلب توجه بعضی از آقایان نمایندگان را کرده است در اثر اظهاراتی است که غالب از تجار راجع باین موضوع میکنند

اساساً باید در نظر گرفت دولت این راه را برای ایجاد راه آهن در نظر گرفته مجلس شورای ملی هم کاملاً مراقبت دارد که از این راه که بهترین طرق و بهترین وسیله برای تأسیس راه آهن است شروع با قدام بکنند و راه آن تأسیس و ایجاد بشود

در لایحه دولت که تقدیم مجلس شورای ملی شده بود کاملاً رعایت حال تجار و سوغن فروشنها و مردمانی که از این راه امرار معاش میکنند میکنند شده بود.

بهم معلوم شد اشخاص از خارج و داخل برای جلب منافع بازنقطه نظر تطبیق قنونی وارد ایران کرده اند.

اگر بنابود کمیسیون اینقسمت راجع نظر نگیرد و اینقسمت را مورد توجه خود قرار ندهد و تمام قندهای موجوده از مالیات معاف شود.

پس باید گفت دوسه سال یا بیشتر یا کمتر مجلس تصویب کرده است دولت از این هایدی چشم پیوشد

بنده تقسیم کردن قند را به قسمتهای دو دست و پنجه منی هم دولت هم مردم هم تجار را در زحمت می داند

و بالاخره آن نتیجه اساسی که میخواهم گرفته نمی شود زیرا مفتش باید برود توی خانه ها و دکانها و بازارها و دولت هم نتیجه نمی گیرد و جز زحمت چیزی بالاتر در دست دولت نخواهد آمد

این است که بنده يك پیشنهادی تهیه کرده ام و عقیده ام اینست که مایا پیدای آن روزی که باین قانون رأی دادیم آنرا بموقع اجرا بگذاریم

رئیس - آقای ضیاء (اجازه) ضیاء - این قسمت که رویه فرته جلب توجه بعضی از آقایان نمایندگان را کرده است در اثر اظهاراتی است که غالب از تجار راجع باین موضوع میکنند

اساساً باید در نظر گرفت دولت این راه را برای ایجاد راه آهن در نظر گرفته مجلس شورای ملی هم کاملاً مراقبت دارد که از این راه که بهترین طرق و بهترین وسیله برای تأسیس راه آهن است شروع با قدام بکنند و راه آن تأسیس و ایجاد بشود

در لایحه دولت که تقدیم مجلس شورای ملی شده بود کاملاً رعایت حال تجار و سوغن فروشنها و مردمانی که از این راه امرار معاش میکنند میکنند شده بود.

بهم معلوم شد اشخاص از خارج و داخل برای جلب منافع بازنقطه نظر تطبیق قنونی وارد ایران کرده اند.

اگر بنابود کمیسیون اینقسمت راجع نظر نگیرد و اینقسمت را مورد توجه خود قرار ندهد و تمام قندهای موجوده از مالیات معاف شود.

پس باید گفت دوسه سال یا بیشتر یا کمتر مجلس تصویب کرده است دولت از این هایدی چشم پیوشد

بنده تقسیم کردن قند را به قسمتهای دو دست و پنجه منی هم دولت هم مردم هم تجار را در زحمت می داند

و بالاخره آن نتیجه اساسی که میخواهم گرفته نمی شود زیرا مفتش باید برود توی خانه ها و دکانها و بازارها و دولت هم نتیجه نمی گیرد و جز زحمت چیزی بالاتر در دست دولت نخواهد آمد

مصارف راه آهن و پرداخت سرمایه مصروفه خواهد رسید بقیه ماده حذف شود.
 آقا سید یعقوب - در ماده ۹ راجع به مصارف اول نوشته است: بدو تمام وجهی که از طرف خزانه داری کل بعنوان سرمایه انحصار دولتی قندو و فندو مطابق ماده داده شده است بفرمانداری کل مسترد خواهد شد بعد اگر قضیه حاصل شد مخارج ساختمان راه آهن میشود.
 در این ماده خیلی تبیض کرده بنده پیشنهاد کردم چون هوائه حاصله مصرفش این دو تا است لذا مساویاً صرف شود.
 مثلاً یک بلیون از این وجه را که بدو وزارت مالیه بعنوان سرمایه برای خرید قندو و فندو داده بر میدارد. درست است ما سوء ظن نداریم و متشکریم.
 ولی بهمان اندازه هم باید برای راه بردارند نه اینکه یک مدتی تعطیل بشویم برای راه و آن را مؤخر بنیازیم و آن اعتبار را ملاحظه نکنیم و بالاخره چون این هوائه حاصله فقط این دو مصرف را دارد باید متساویاً خرج شود.
مخبّر - آقا آن قسمت اول جزه مصارف نیست. یک بولی است که بطور موقت از طرف خزانه برای تأسیس مؤسسه داده می شود بعد که مؤسسه تأسیس شد باید بولی که از خزانه گرفته است پس بدو بدهم در سنوات دیگر خرج راه آهن بکند.
رئیس - آقابانی که پیشنهاد آقا سید یعقوب را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.
 (چند نفری قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه نشد. ماده ده.
 (بشرح ذیل خوانده شد)
ماده ۱۰ - برای سرمایه مؤسسه (انحصار دولتی قندو و فندو) مجلس شورای ملی مبلغ یک بلیون تومان اعتبار بوزارت مالیه اعطای نماید.
رئیس - آقای شیروانی (اجازه)
شیروانی - عرضی ندارم.
رئیس - مخالفی ندارد؟
یاسائی - بنده مخالفم.
رئیس - بفرمایند.
یاسائی - بنظر بنده قید باینکه برای سرمایه مؤسسه انحصار دولتی قندو و فندو بیک بلیون تومان اعتبار داده شود کافی نیست.
 باید ما در اینجا بوسیله برای سرمایه مؤسسه مبلغ لازم اعتبار داده میشود یعنی هر مبلغی که مؤسسه محتاج باشد و بخواهد از خزانه بتواند بگیرد.
 محضود کردن مبلغ معین باینکه ما میخواهیم یک قانون انحصار قندو و فندو را در ملک مجزا کنیم خوب نیست

زیرا شاید مثلاً یک میلیون خرج کردند و قندو و فندو خریدند و بازم محتاج پول برای خریدند و فندو بدهد بکنند؟ حالا ممکن هم هست که برعکس این باشد و کمتر از آن اعتبار لازم بشود.
 مثلاً صد هزار تومان بیشتر خرج نشود در هر صورت بنظر بنده معین کردن یک مبلغ معینی را لازم نیست و باید نوشته شود مبلغ لازم اعتبار داده میشود.
 همانطور که دولت الان با اداره ارزاق معامله می کند و هر چه میخواهد از خزانه می گیرد و در مرتبه از او عوارض حاصله اش بر میگرداند.
 در بودجه هم برای اداره ارزاق یک حساب مخصوصی دارد و هیچ اشکالی هم ندارد.
 همان معامله که راجع اداره ارزاق می شود با این مؤسسه هم بشود و همانطور که آنجا معین نکردند دولت در سال فلان مبلغ اداره ارزاق بدهد در اینجا هم محدود نباشد.
وزیر رفو ائله عامه - اولاً گمان نمیکنم اداره ارزاق یک اعتبار محدودی داشته باشد و هر اداره يك اعتبار محدودی دارد.
 و ثانیاً گمان می کنم وجه اعتبار باید مبلغ معین باشد.
 حالا این مبلغی که بعنوان اعتبار گرفته می شود با کافی است یا زیاد تر از احتیاجات است که مازاد هر اعتباری باقی خواهند ماند با کمتر از احتیاجات است وقتی مبلغی که برای یک مصرفی اعتبار گرفته می شود کافی نبود ثانیاً اعتبار می گیرند.
 مقنن همیشه هست. دولت هم همیشه می تواند وقتی اعتبار لازم شد برای مؤسسه تقاضا نماید.
جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.
رئیس - پیش نهاد آقا شیروانی (بشرح آتی خوانده شد)
 پیشنهاد میکنم عبارت ذیل بآخر ماده دهم اضافه شود
 در صورتیکه دولت فقط بدادن جواز اکتفا کند فقط از یک عشر این اعتبار میتواند استفاده نماید.
تقی زاده - در این لایحه قانونی بعضی جاهای بنظر نوشته شده است مثلاً اینکه نظر دولت فعلاً بجواز است.
 در این ماده که یک میلیون اعتبار خواسته می شود و در ماده بعد صد اعتبار خواسته شده برای مصارف اداری شایدهر دو اینها برای موقعی بوده است که خود دولت خرید و فروش کند.
 البته آنوقت یک میلیون اعتبار میخواهد برای سرمایه که خرید و فروش کند.

در صورتیکه دولت فقط بدادن جواز اکتفا کند فقط از یک عشر این اعتبار میتواند استفاده نماید.
 ولی تجربه شده که اصلاً وقتی اعتبار هست استفاده هم زیاد می شود.
وزیر مالیه - توجه بفرمائید که این یک میلیون اعتبار برای مصارف اداری مؤسسه نیست این سرمایه است.
 در صورتی که آن مؤسسه عمل بانحصار بکند و محتاج سرمایه بشود تا میزان یک میلیون باید اعتبار داشته باشد.
 و اگر عمل بانحصار نکرد تصور می کنم که محتاج بخرج کردن صد هزار تومان هم نخواهد شد و فقط يك مخارج

اداری خواهیم داشت و تصور میکنم این پیشنهاد لازم باشد
رئیس - آقابانی که این پیشنهاد را قابل توجهی میدانند قیام فرمایند (عده کمی برخاستند)
رئیس - قابل توجه نشد.
 پیشنهاد آقا شیروانی دولت آبادی (بشرح آتی قرائت شد)
 بنده پیشنهاد می کنم قیدی که در ماده شش شده است در این ماده قید شود.
دولت آبادی - در ماده شش همین مطلب را که حالا آقا وزیر قرائت نامه فرمودند قید شده است که در صورتیکه وسائل اجرای عملی انحصار فراهم نشود دولت به دادن جواز اکتفا می کند و این ماده اجرا نخواهد شد خوب است در این ماده هم این قید زیاد شود.
 ولی ما نباید فراموش کنیم که بر طبق این ماده برای قند انحصار ایجاد میشود و باینجهت برای این مؤسسه انحصار که باید عمل به انحصار بکند خوب نیست اعتباراتی که فعلاً تصویب می شود محدود باشد.
 زیرا اولاً اعتبار مستلزم خرج نیست و هر مؤسسه هم مکلف اعتبار لازم داد و حسب تصویب يك مقامی خرج می شود پس بهتر این است بهمین ترتیب که يك میلیون اعتبار برای مخارج مؤسسه معین شده اکتفا کنیم.
 رئیس آقا شیروانی (اجازه)
تقی زاده - گویا آقا وزیر فرمودند همه پیشنهاد بنده را که خوانده شد در صورت توجه نفرمودند.
 بنده نکتم فقط صد هزار تومان اعتبار ایشان فرمودند در صورتیکه انحصار اجرا شود باید یک بلیون اعتبار پیش از وقت داده شود.
 بنده گفتم که یک میلیون اعتبار داده شود.
 ولی در صورتیکه دولت فقط بدادن جواز اکتفا کند بیش از صد هزار تومان خرج نکند.
 ایشان می فرمایند که این فقط اعتبار است و ممکن است دولت خرج نکند ولی تجربه شده که اصلاً وقتی اعتبار هست استفاده هم زیاد می شود.
وزیر مالیه - توجه بفرمائید که این یک میلیون اعتبار برای مصارف اداری مؤسسه نیست این سرمایه است.
 در صورتی که آن مؤسسه عمل بانحصار بکند و محتاج سرمایه بشود تا میزان یک میلیون باید اعتبار داشته باشد.
 و اگر عمل بانحصار نکرد تصور می کنم که محتاج بخرج کردن صد هزار تومان هم نخواهد شد و فقط يك مخارج

شیروانی - بنده تصور می کنم در تمام این قانون بقدر این ماده مخالفت بنده شدید نباشد.
 برای این که اولاً صدی هشت برای اجرای چنین قانونی بر فرض اینکه مؤسسه انحصاری هم باز کنیم مخارج بپایان بکنند مطابق احصایه که خود دولت داده است تقریباً چهار میلیون و نیم عایدات انحصار قند و فندو و حلوباتست شاید بیشتر هم باشد برای این که این احصایه که داده اند تقریبی است و صدی هشت تقریباً در حدود سیصد و شصت هزار تومان است.
 در اینجا مخصوصاً اسم برده شده برای مخارج اداری مؤسسه یعنی برای میز و صندلی و پشت میز نشین و شاید چند نفر هم پیش خدمت پشت اطاقهای اداره در صورتی که این مؤسسه يك مؤسسه تجاربتست و در این ماده از مخارج دلایلی انبارداری رسد مخارج دیگر که بيك امر تجارتي تعلق میگیرد این البته يك امر تجاربتست حالاً هم نمی تواند پیش بینی بکنند.
 برای این که ممکنست منفعتش بقدری زیاد بشود که مخارج تویش کم بشود بيك روزی هم ضرر کند و آنرا نباشد پیش بینی کرد.
 آن وقت مخارج منشی و دفتر دار تجارخانه های انحصاری که در هر شهری بيك تجارخانه انحصاری هست برای آن ها سیصد و شصت هزار تومان پیش بینی کرده اند و بنده این را بيك مخارج فوق العاده گمراه کننده میدانم.
 یعنی بالاخره ما بيك قسمت عایدات خودمان را که میخواهیم صرف راه آهن بکنیم باز صرف یک عده میز نشین خواهیم کرد که همیشه در اینجا گفتگو میشد.
 علاوه در ماده شش بنده دیدیم بيك تبصره ضمیمه شده است که بالاخره رفع تمام مباحثات جلسه گذشته را می کند و بنده هم که یکی از مخالفین ماده شش بودم آن تبصره قانع شدم و اگر مثل آن تبصره در اینجا بيك تبصره ملحوظ شود مخالفتی نخواهم داشت.
 والا اگر بنا باشد مخارج اداری سیصد و شصت هزار تومان باشد گمان نمیکنم با مخارج تجارتي هم که روی هم بکشیم فرع زیاد بر اصل می شود.
مخبّر - اولاً این اعتبار که در اینجا نوشته شده است حداکثر بیست که میتوانند تا آن اندازه مخارج کنند.
 اعتبار صدی هشت لازم است این نیست که در آخر سال تمام این صدی هشت مخارج شده باشد شاید صدی دو یا سه یا پنج خرج شده باشد هر چه خرج شده مانست همانست اما این که اعتراض کردید

که این بصرف میز نشین میرسد میز نشین هم اینقدر مقصورتست از صبح تا شام کار می کند البته حقوق میخواهد اینطور که می گویند میز نشین مثل اینست که بيك جناب تری را میز نشین نمیرسد صحرا نور روی با بان گرد و اشخاصی که مفتش اینکار هستند.
 تمام اینها حقوق میخواهند همه که میز نشین نیستید بيك اشخاص دیگری هستند علاوه این آخرین مبلغیست که باید مصرف بکنند.
 اگر اطینان دارید بدولت و وزارت مالیه می باید آن اندازه که مخارج میشود صورت خواهند داد و اگر بنا باشد اطینان نداشته باشید که بهیچ چیز نباید طینان داشت **رئیس** - آقا بهیانی (اجازه)
آقا میرزا سید احمد بهیانی - بنده اولاً لازم میدانم برای دفاع از بعضی سوه توهاماتی که هست یا خود شیرینی هائی که بعضی ها میخواهند بکنند و شروع بطبع بعضی لوایح و ارسال برای و کلا کرده اند راجع بخالفت با این لایحه عرض کنم که اولاً همانطور که مکر در اینجا گفته شده است درین مجلس گمان نمیکنم کسی مخالف راه آهن باشد و گمان نمیکنم هیچ بيك از و کلا نخواهند اسباب چیزی بکنند.
 که تأسیس اینکار بتأخیر بیفتد با درین عایدی تردیدی داشته باشند کاملاً موافقتد که راه آهن تأسیس شود و شاید کاملاً موافقتد بیست که عایدی که بتواند اینکار را تأسیس کند همین عاید است ولی باید آن هائی که از مخالفین تنقید میکنند ببینند مخالفین چه میگویند.
 مخالف می گوید فلان خرج زیاد است فلان فشار بر مردم وارد نشود و در ضمن هم پیشنهاد هائی میکنند.
 این هیچ مربوط باین نیست که گفته شود این مخالفان اساساً برای اینست که راه آهن نمی خواهند.
 اما مسأله این ماده و پیش بینی که اینجا برای اعتبار خرج اداری شده بنده تصور می کنم این خرج اداری زیاد است.
 دولت می گوید من می خواهم بيك تجارتي بکنم و ازین تجارت بيك هوائی پیدا کنم و آن هوائه را هم صرف این کار بکنم.
 دیروز امروز هم اینجا صحبت می شد که دولت می خواهد عایدی پیدا کند دولت نمی خواهد بيك تجار عادای بشود که ضرر بکند.
 دولت می خواهد همیشه نفع بکند و وقتی دولت میخواهد همیشه نفع بکند باید

تربیاتش را طوری بکند که مخارجش با منافعتش تکاند کند.
 علت اینکه بعضی تجار اخیراً ورمیشکنند برای اینست که هیچ وقت ملاحظه این کار را نمیکند.
 اینجا صدی هشت برای مخارج اداری اینکار پیش بینی میشود وقتی حساب میکنیم سیصد و شصت هزار تومان می شود من تصور میکنم این خیلی زیاد است زیرا اولاً دولت فعلاً درصدد تأسیس این اداره نیست.
 در ماده می نویسد مادام که این اساس مرتب نشده دولت اجازه داشته باشد و حالا برای پیش بینی اینکه اگر اداره شد این مبلغ اعتبار داده شود زیاد است و البته بيك اشخاصی هم اگر اینجا نشستند اندوختنی می کنند از زیادی مخارج است نه از اشخاص میزنند.
 البته باید آنها که پشت میز می نشینند حقوق بگیرند.
 ولی چون دولت میخواهد سیصد و شصت هزار تومان مخارج اداری این کار بکند تقریباً معادله میکند با مخارج بعضی از وزارتخانه ها و بعضی ادارات در صورتی که محتاج آن اندازه اجزا هم نیست.
 این مبلغ خیلی زیاد است بنده مخالفت خودم را درین خصوص در شور اول هم اظهار کرده ام.
 دولت مخارج اینکار را در سال اول صدی یازده و سال دوم صدی ده و سال سوم صدی هشت پیشنهاد کرده بود بعد که ثانیاً پیشنهادها بکمسیون رفقه صدی هشت تخصیص داده و اعتبار خواسته است.
 من تصور میکنم که اگر دولت بيك قدری تأمل کند تصدیق خواهد کرد که این صدی هشت زیاد است.
 لذا بنده پیشنهاد کردم (و تصور می کند که آقا بانی هم موافقت بکنند) صدی پنج کافیتست زیرا صدی پنج تقریباً درست است و سی و پنج هزار تومان میشود و این کافیتست برای خرج بيك اداره که میخواهد تأسیس شود.
 وزیر فواید عامه - وقتی گفته میشود مخارج اداری بعضی آقا بانی میفرمایند مقصود از مخارج اداری یک نفر منشی است و دو نفر ثبت در صورتی که تصدیق میفرمایند که قسمت عمده مخارجی که حاصل خواهد شد هیچ راجع بدو نفر یا پنج نفر ثبت نیست وقتی که بيك مال التجاره مورد تممیل واقع شد یعنی مالیاتی برایش برقرار شد و انحصار پیدا کرد قهراً قاچاق میشود اول خرج اداری ما خرج برای قاچاق گیریتست آن وقت در بيك مملکتی که هشت هزار فرسخ سرحد دارد نباشد گفت صدی هشت عایدات برای مخارج اداری آن زیاد است.
 اگر ما راجه کنیم به مخارج انحصار

توتون در فراسه خواهیم دید که صدی یازده عایدات خالص مصرف میشود و حالا در اینجا صدی هشت منظور شده و علاوه هر اعتباری لازم نیست تمامش خرج شود.
 احتیاج حکم میکند که قبلاً اعتبار را زیاد تر درخواست کنیم که در عمل دچار تعویق در کار نشویم و خیلی بهتر از اینست که بيك اعتبار کمی منظور کنیم که بعد از عمل دچار يك اشکالاتی بشویم و دوباره درخواست اعتبار کنیم و هر اعتباری مستلزم يك لایحه مکتبست بيك کسی صد میلیون اعتبار داد و دوست تو مال فقط خرج کند این مطلب مکرر گفته شده است که اعتبار مستلزم خرج نیست و هر بودجه هم مستلزم خرج نیست تفریح بودجه است که بعد از آن می باید علاوه این مخارج از نقطه نظر تزئین عایداتست.
 زیرا اگر شما اعتبار کافی تصویب نکنید از نقطه نظر قاچاق گیری و داشتن مفتش و تأسیس اداره و داشتن قاچاق گیر و فلان و همان یعنی شما پول نداشته باشید که قاچاق را بگیرد چه خواهد شد؟ سبب خواهد شد که جنس قاچاق وارد نمیکند.
 پس از نقطه نظر تأمین عوائد و نقطه احتیاج صدی هشت حد اقل مخارجیست که باید در اینجا پیش بینی بشود و ما هم آقا بانی تصویب کنند و در نظر هم داشته باشند که اعتبار مستلزم خرج نیست.
جمعی از نمایندگان - مذاکرات کفایتست.
رئیس - پیشنهاد آقا سید یعقوب...
آقا سید یعقوب - بنده استرداد کردم.
رئیس - عده هم کافی نیست بعد از تنفس رای میگیریم.
 (در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید)
رئیس - رئیس پیشنهاد آقا فرمند قرائت میشود.
 (بشرح ذیل قرائت شد)
 بنده پیشنهاد میکنم که ماده ۱۱ بعد از وزارت مالیه اینطور اصلاح شود.
 در سال معادل صدی شش الی آخر **رئیس** - آقا فرمند **سلطانی** - بنده صدی چهار پیشنهاد کردم مقدمست.
رئیس - مال جنابعالی را اول میخوانند.
سلطانی - آقا بیات صدی دو پیشنهاد کردند مال ایشان مقدمست.
رئیس - آن مطلب دیگرست.
 (پیشنهاد آقا سلطانی بشرح ذیل خوانده شد)
 بنده پیشنهاد میکنم که ماده ۱۱ بطریق ذیل اصلاح شود

ماده ۱۱- برای مخارج اداری مؤسسه «انحصاری دولتی قند و چای» به وزارت مالیه در سال معادل صدی چهار عبادت خالص آن اعتبار داده میشود

رئیس - آقای سلطانی (اجازه)

سلطانی - بنده پیشنهاد کردم که مخارج اداری این کار از صدی چهار بیشتر نشود

وقتی بنده صدی چهار را هم زائد می دانم و با پیشنهاد آقای بیات که صدی دو است موافقت میکنم

برای اینست که اگر بیسازگاری داشته باشد مراجع شود معلوم میشود که برای جمع عائدات بانک شاهنشاهی چند نفر اجزاء بیشتر نیستند و تمام کارها را انجام میدهند و آقایان مسوقند که هر قدر اجزاء برای کار بیشتر شود سبب بطنی جریان کار می شود

بنده در موقعی که بودجه وزارت مالیه مطرح می شود از این حیث با بودجه آن مخالفت خواهم کرد و علت مخالفت من هم همینست که تقریباً صدی چهار و پنج مخارج بومی دارد

و اما اینکه آقای وزیر فوائد عامه فرمودند که در خارج صدی ۱۱ معمول است بنده نمیتوانم

لکن مطابق تحقیقی که بنده کردم در بعضی از ممالک از صدی چهار شروع میشود تا صدی هفت و صدی هشت

مثلاً خود وزارت فوائد عامه یک وزارتخانه ای است که تقریباً در تمام ولایات یک موسساتی دارد و وقتی مخارج آن را مقایسه کنیم می بینیم بیش از صدی هشت مخارج ندارد و پس از وضع مخارج راه ها گمان نمیکنم وزارت فوائد عامه بیش از صد هزار تومان مخارج داشته باشد و همچنین وزارت معارف و سایر وزارتخانه ها

اما اینکه می فرمایند اعتبار است و هم اش خرج نمیشود این را ما امتحان کرده ایم که هر چه اعتبار داده شود در مقابل آن خرج پیدا می شود ولو اینکه مؤسسه هم تشکیل نشود و فقط یکمده معین شوند برای دادن اجازه و صدور جواز مخارج همین قدر خواهد شد

این است که بنده صدی چهار را کافی میدانم

مخبر - اگر چه بنده درست ملتفت نوبت به آقایان نشدم ولی همین قدر فهمیدم که پیشنهادشان راجع به صدی چهار است بنده قبل از تنفس هم در این باب صحبت کردم و عرض کردم که تصور نمیکنم که در کمیسیون دقت هایی در این باب بعمل نیامده است بلکه کاملاً دقت بعمل آمده و باید مجلس شورای ملی کاملاً مطمئن باشد که این اندازه اقل مایتنمی است که برای ایشکار لازم است خرج شود و بعلاوه اعتبار

مستلزم این نیست که هم اش خرج شود و تصور میفرمایند حالا مجلس شورای ملی صدی هشت اعتبار داد حتماً در آخر سال صدی هشت از این عائدی کسر و بمنوان مخارج نوشته میشود

اینطور نیست و شاید اصلاً صدی سه و صدی چهار بیشتر خرج نشود و از این مقداری هم که پیشنهاد فرمودید کمتر خرج بشود

پس این اعتبار هم مثل سایر اعتبارات است و نباید این اندازه سوء ظن داشت

رئیس - رأی گرفته میشود قابل توجه بودن پیشنهاد آقای سلطانی (عدهای برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد

آقای بهبهانی کرده اند

آقای بهبهانی (اجازه)

بهبهانی - بنده توضیحاتی که باید عرض کنم عرض کرده ام دیگر بستم بظن آقایان است

رئیس - آقایان که پیش نهاد آقای بهبهانی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

رئیس - آقایان که موافقت فرمایند (عدهای برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد

ماده ۱۱ - مخارج اداری مؤسسه «انحصار دولتی قند و چای» در سال اول بیش از صدی پنج عائدی خالص و در سال دوم بیش از صدی چهار و در سنوات بعد بیش از صدی سه نخواهد بود و این اعتبار از طرف مجلس شورای ملی بوزارت مالیه داده میشود

رئیس - آقای ضیاء (اجازه)

ضیاء - این مطلب معلوم است و همانطور هم در ماده شش تصریح شده است مادام که وسائل تأسیس این مؤسسه انحصاری فراهم نیامده است

اجازه نامه هایی از طرف وزارت مالیه بتجهیز داده میدود که قند و شکر و چای وارد کنند در اینصورت مستلزم مخارج زیادی برای وزارت مالیه نیست و بعد از آنکه وزارت مالیه موجبات اجرای این لایحه را بطوری که در ماده شش ذکر شده است فراهم کرد و خواست شروع بعمل کنند آن وقت درست موفق شده است بیک اصلاحاتی

باین ترتیب برای مخارج این مؤسسه در سال اول صدی پنج و در سال دوم صدی چهار و بعداً صدی سه تقریباً کافی خواهد بود و همانطور که آقای مخبر فرمودند همه ما اطمینان داریم که در وزارت مالیه نهایت صرفه جوئی در اینگونه امور خواهد شد این مسلم است

ولی ماده قانونی که از تصویب مجلس میگردد و باید کاملاً تصریح و معلوم باشد و برای اینکه فقط اجازه نامه از وزارت مالیه صادر شود در سال اول صدی پنج کافی است که تقریباً معادل دویست و چهل هزار تومان میشود و در سال دوم تقریباً

معادل میشود با دویست هزار تومان و در سال سوم و سالهای بعد معادل میشود با صد و پنجاه هزار تومان و این مبالغ برای يك مؤسسه که اجازه نامه صادر می کند بعقیده من کافی نیست

مخبر - اینکه فرمودند این مؤسسه فقط اجازه نامه صادر میکند اینطور نیست بلکه این يك مؤسسه ای است که خرید قند و شکر را منحصراً بدولت میکند

رئیس - آقایان که این پیشنهاد آقای ضیاء را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عدهای قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد

تهرانی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عدهای برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد

(پیشنهاد آقای ضیاء و اسماعیل خان اصلانلو بطریق ذیل خوانده شد)

رئیس - قابل توجه نشد

بنده تبصره ۲ را بشرح ذیل در ماده ۱۱ پیشنهاد مینمایم

تبصره ۲- تا زمانی که دولت بجواز اکتفا نماید بیش از صدی دروازه اعتبارات فوق نباید بمصرف برسد

رئیس - آقای بیات (اجازه)

بیات - بنده در این قسمت یزده ک نوشته است مخارج مؤسسه صدی هشت است عائدات خواهد بود عجلاته عرض ندارم و وشاید هم لازم باشد

ولی این در صورتی است که مؤسسه انحصاری تشکیل بشود

در ماده سوم نوشته شده است تا مؤسسه انحصاری تشکیل نشده است دولت اجازه میدهد که قندها را خود صاحبان قند در مملکت بیاورند

این است که بنده پیشنهاد کردم تا زمانی که آن مؤسسه انحصاری تشکیل نشده آن اعتباری که داده میشود پیش از صدی دو نباید باشد و پس از آنکه آن مؤسسه تشکیل شد البته آن صدی هشتی را که اعتبار خواسته اند خرج میکنند

وزیر فوائد عامه - این همان پیشنهادی است که آقای تقی زاده هم کرده اند

منتهی در ضمن يك میلیون اعتبار بود و آن را مجلس قابل توجه ندانست و همان دلایلی که برای آن عرض شد باید تکرار شود و بعقیده بنده عین این پیشنهاد در شد

رئیس - آقایان که این پیشنهاد آقای بیات را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عدهای برخاستند)

رئیس - تصویب نشد

پیشنهاد آقای شیروانی (بشرح آتی خوانده شد)

تبصره ذیل را به ماده ۱۱ پیشنهاد میکنم

تبصره ۲- مادام که مطابق ماده ۱۳ این قانون وسائل اجرای عملی انحصار فراهم نشده وزارت مالیه نمی تواند از اعتبار

ی هشت عائدات خالص استفاده نماید

رئیس - آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - بنده نمیتوانم تفاوت این مره ای که بنده پیشنهاد کردم با آن تبصره الان مجلس رأی داد راجع ماده شش اینجاست و بنده آن اندازه که آقای مخبر فرمودند سوء ظن بین نشین ندارم و بنده هم قتم بین نشین آدم خوبی نیست بنده گفتم بین نشین نباید زیاد باشد بلکه باید هر کفایت باشد و سبب لازم است و اینجه هزار مان برای بین نشین کافی است و الا بنده هرمرای که در مجلس تصویب شد که بآخر نوشتش اضافه شود میخوانم

مادام که مطابق ماده سیزده این قانون مائل اجرای عملی انحصار فراهم نشده دولت مان جواز اکتفا مینماید این ماده بموقع برهه گذارده نخواهد شد

دلایل اینست که این ماده مربوط میشود بمؤسسه اجرای و مصرف این ۳۶۰ هزار تومان در دو مؤسسه است مؤسسه انحصاری تأسیس در دو مؤسسه میخواستم توجه آقای وزیر فوائد عامه را این نکته جلب کنم تا موقعی که مؤسسه انحصاری تأسیس نشده آیا برای جواز دادن ما ۳۶۰ هزار تومان بودجه لازم داریم؟

بعلاوه ایشان کلمه اعتبار را ترجمه نمودند و بنده تصور نمیکنم در مجلس که باشد که کمتر از ایشان اطلاع داشته باشد که اعتبار معنی چه

بنده هم میدانم که اعتبار يك بولست که سنگست هم اش خرج نشود ولی اینرا هم میدانم که این بولست اعتبار نیست که اعتبارت مالیه تا دینار آخرش قبل از آنکه تمام وقت را بآن بپردازند و پس از آنکه آن مؤسسه تشکیل شد البته آن صدی هشتی را که اعتبار خواسته اند خرج میکنند

وزیر فوائد عامه - این همان پیشنهادی است که آقای تقی زاده هم کرده اند

منتهی در ضمن يك میلیون اعتبار بود و آن را مجلس قابل توجه ندانست و همان دلایلی که برای آن عرض شد باید تکرار شود و بعقیده بنده عین این پیشنهاد در شد

رئیس - آقایان که این پیشنهاد آقای بیات را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عدهای برخاستند)

رئیس - تصویب نشد

پیشنهاد آقای شیروانی (بشرح آتی خوانده شد)

تبصره ذیل را به ماده ۱۱ پیشنهاد میکنم

تبصره ۲- مادام که مطابق ماده ۱۳ این قانون وسائل اجرای عملی انحصار فراهم نشده وزارت مالیه نمی تواند از اعتبار

خواهد شد

این مطلب دیگر بیست و ولی در اینجا بمجرد اینکه این قانون تصویب شد بموقع اجرا گذاشته میشود در منتهی در قدمهای اول بطور صدور جواز میشود بعد در قدم های ثانی بطرز انحصار میشود و نمیشود گفت که صدور جواز عدم اجرای قانون است و مخارجی ندارد

بلکه صدور جواز هم مخارجی دارد که تقریباً شاید همین اندازه ها میشود زیرا همانطور قاجاق میشود و قاجاق بگیر لازم است اداره لازم است مؤسسه لازم است لهذا با استحضار باینکه اعتبار مقاطعه نیست و اعتبار هم لازم نیست تا دینار آخرش بمصرف برسد بنده عرض میکنم برای حسن جریان اداره کمتر از صدی هشت نمیشود

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای شیروانی را قابل توجه می دانند قیام فرمایند (عده برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد

فرمایش شد که در پیشنهاد آقای فرمانداری بگیریم قرائت میشود

(مجدداً شرح سابق خوانده شد)

رئیس - آقای فرماند (اجازه)

فرماند - اینکه بنده صدی شش را پیش نهاد کردم از دو نقطه نظر بود یکی اینکه در جامه که وزیر وکیل همه جزء آن هستند يك اشتباهی پیش آمده و آن این است که در و اوردولی را در الماسا کین فرض کرده اند و وقتی يك اعتباری داده میشود آن وقت و صرفه جوئی کامل که باید باشد بشود نمیتواند و بیشتر ملاحظه اینرا می کنند که اشخاص بیکار را کاردار بکنند دیگر اینکه وزارت مالیه عجلاته دارای يك عده منتظر خدمت هست که نصف حقوقشان را بگیرند و هیچ کاری برای مملکت نمی کنند و اگر این صدی شش را ما تصویب کنیم وزارت مالیه آن منتظرین خدمتی که فعلاً بیکار هستند داخل کار نمایند بنده تصور میکنم کفایت میکنند این مؤسسه بطور خوبی اداره میشود

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای فرماند را قابل توجه می دانند قیام فرمایند (عدهای قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد

رأی گرفته میشود بماده یازدهم آقایانی که تصویب می کنند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

ماده هفتم - که مراجع شده به کمیسیون راپورتش حاضر است قرائت می شود

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۷- کلیه مقادیر قند و شکر و آنچه که از قند و شکر ساخته میشود و چای وارده که تا تاریخ بیست و دوم اردیبهشت (تاریخ تصویب این قانون در کمیسیون قواین مسالیه) از گمرک خارج شده است از حقوق معینه در ماده ۱۳ این قانون معاف می باشد و آنچه که از تاریخ بیست و دوم اردیبهشت وارد شده است محکوم بتأدیه حقوق مذکوره در فوق خواهد بود

تبصره - اشخاصی که قند و شکر و چای فروخته و هنوز تحویل مشتری ننموده و اجناس آنها مشمول این قانون میشود حق دارند معادل حقوق مذکوره در ماده سه را که بدولت میپردازند

علاوه بر قیمتی که سابقاً قرار داده بودند از مشتری دریافت داوندولی مشتری حق خواهد داشت در صورت عدم میل معامله رافسخ نماید

رئیس - آقای داور (اجازه)

داور - بنده با قسمت آخر این ماده مخالفم و در این قسمت دو شرط یا قید است یکی نسبت ببايع و یکی هم نسبت بشتری در بايع بنده موافقم برای اینکه کسی جنسی را فروخته است قبل از اینکه يك عوارضی بر آن تعلق بگیرد و امر رز وقتی میخواهد بیس را تسلیم کند می بیند که از او يك مبلغی باسم عوارض مطالبه میکنند

این مبلغ را هم از کسی نمیتواند بگیرد باین مناسبت بشخص خریدار میگوید در آن تاریخی که من قند را بشما فروخته ام بنا بود که يك من دو قران بدهم

ولی حالا مجبور هستم که يك من دو قران بدهم بنابراین شما بایستی این دو قران را بمن بدهید و اگر نمیخواهید يك من دو قران را بمن بدهید من هم جنس دیگری را بخرم و جنس را خریدم است امروز اگر این يك من دو قران را بدهد روی قیمت قندش می کشد و می فروشد بنابراین بایستی حق فسخ ببايع داد و بشتری نباید حق داد چون دلیل ندارد

مخبر - نظر کمیسیون درست بهکس نظر آقای داور است و آنطور که ما راپورت داده ایم این است که هر گاه يك معامله واقع شده باشد

ولی هنوز آن جنس را تحویل نداده باشند امروز مطابق این قانون يك من دو قران بر قند و شکر و يك من شش قران بر چای اضافه میشود

البته دولت آن حقوق انحصار خودش را مطابق این قانون خواهد گرفت و آن کسی که قند را چند روز قبل فروخته و امروز میخواهد تحویل بدهد حالاً که يك من دو قران باید بدولت بدهد بدیهی است که او

نایب بدهد و يك کسی باید بدهد که قند بدست او میرسد

این تبصره بآن فروشنده حق میدهد که در موقع تحویل دادن جنس مشتری آن يك من دو قران و شش قران را علاوه کند و علاوه بر قیمت اصلی جنس که سابقاً گرفته بود از او دریافت کند ولی اینجا يك حق هم بشتری میدهد که چون آن وقتی که مشتری این معامله را کرده است از ترتیب مالیات اطلاع نداشته و حالا این مالیات اضافه میشود مشتری هم حق خواهد داشت که بگوید من اصلاً این معامله را فسخ کردم

آقای داور میفرمایند که مشتری نباید این حق را داشته باشد در صورتیکه این يك تسهیلاتی است برای مشتری و کمیسیون این ترتیب را در نظر گرفته و راپورت داده است

رئیس - آقای رهنما (اجازه)

رهنما - در این قسمت قبلاً مذاکره شده که این ترتیب از اول اردیبهشت یعنی موقعی که این لایحه بمجلس آمده است در نظر گرفته میشود و از این تاریخی که در این راپورت نوشته اند ده دوازده روز نمیکند

و این مدت يك فرصتی شده است برای دیگران که قند و شکر بکنند حالاً می خواهم به بنده چه جهت داشت که این ترتیب تغییر پیدا کرد و زمان آنرا از بیست و دوم اردیبهشت کرده اند

مخبر - فقط در این قسمت يك نظریه بود و آن این است که از اول اردیبهشت تا چهل روز است و يك قندی کدر چهل روز قبل از سرحد گذشته و بیست و پنج روز قبل وارد طهران با ولایات دیگر شده مثلاً از بندر به کرمانشاه یا از بوشهر به شیراز و استهبان آمده است

این قند خیلی مشتریهای جزء پیدا کرده و اساساً ممکن است که يك مقدارش هم خورده شده باشد از آنهایی که خورده اند که نمیشود گرفت و این يك وجه حلی بود بیست و دوم اردیبهشت قرائت

وزیر فوائد عامه - نظر باینکه در باب جزء اخیر تبصره يك اختلاف نظری حاصل شده است و نظر باینکه اصل مطلب هم چندان مربوط بقانون نیست

راست است که باید تکلیفش معین شود

ولی این تکلیف در عمل بهتر معین میشود ولی این تکلیف در عمل بهتر معین میشود

لذا برای اینکه در اطراف ماده کمتر صحبت بشود و وقت ضایع نشود تبصره راپس میگیریم و بعد اگر

ثانیاً وزارت مالیه هم مثل سایر وزارتخانهها و هیئت دولت محل اعتماد اکثریت مجلس شورای ملی است (جمعیت از نمایندگان - صحیح است) و اگر محل اعتماد آقای شیروانی هم نیست هیچ و هنی باو وارد نیست.

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای شیروانی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عده قلیلی قیام نمودند) رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای روحی و شیروانی (این طور خوانده شد)

تبصره ذیل را پیشنهاد می کنم: تبصره - وزارت مالیه اجازه نخواهد داشت که شهریه های بیش از ماهی پنجاه تومان را بپردازد رئیس - بفرمائید.

روحی - آقای ندین فرمودند بعضی شهریه بگیرها بقدری مستحق هستند که ماهی سه تومان و چهار تومان دارند لهذا بنده پیشنهاد کردم که شهریه بیش از پنجاه تومان داده بشود و تا پنجاه تومان داده شود و اگر آقایان نظری بشهریه بگیرها ندارند رأی میدهند

رئیس - آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عده قلیلی قیام نمودند) رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد شاهزاده محمد هاشم میرزا (این طور خوانده شد) بنده پیشنهاد می کنم رسم علی الحساب اضافه شود

مخبر - این صحیح است بنده قبول می کنم رئیس - پیشنهاد آقای ضیاء (شرح ذیل قرائت شد) پیشنهاد مینمایم که تبصره ذیل بماده واحده الحاق شود:

تبصره - مبلغ ده هزار تومان قیمت کارخانه های دستی مدرسه صنعتی دولتی از محل اعتبار دولت پرداخت خواهد شد رئیس - بفرمائید

ضیاء - ما شین های مدرسه صنعتی تقریباً تمام شده است و در سنه گذشته هم هیئت وزراء تصویب کردند که کارخانه های دستی مدرسه صنعتی در اول سال باید دایر شود و اگر این کارخانهها نباشد مدرسه صنعتی هم مثل سایر مدارس طهران خواهد بود و صندوقها هم وارد شده است اسباب و اثاثیه هم تقریباً وارد سرحد شده است ولی مبلغش هنوز پرداخت نشده است که بقیه این کارخانهها برسد هیئت محترم دولت هم در او اخر سنه گذشته تصویب کردند که از مجلس اعتبار دولت پرداخت شود گویا در اعتبار دولت محلی برای سنه گذشته نبوده این است که بنده پیشنهاد کردم از همان محلی

که خود هیئت دولت تصویب کردند پرداخته شود

کفیل وزارت معارف - این مربوط بیک دوازدهم نیست این مسئله در هیئت وزراء مذاکره شده و یک لایحه هم وزارت معارف تهیه کرده است اگر لازم شد به مجلس پیشنهاد می کند والا در بودجه اش خواهد نوشت

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای ضیاء را تصویب می کنند قیام فرمایند (کسی قیام نکرد)

رئیس - تصویب نشد. دوقره پیشنهاد دیگر هم بود که مسترد کردند رأی میگیرم بماده واحده با ورقه بضمیمه اصلاحی که شاهزاده محمد هاشم میرزا بیش نهاد کردند.

جهانشاهی - بنده پیشنهاد تجزیه کردم

رئیس - چه میفرمائید؟ جهانشاهی - بنده کتباً یک پیشنهادی تقدیم کردم که یکدواز هم تجزیه شود یعنی نسبت بشهریه و مستمری بطور تجزیه رأی گرفته شود

رئیس - رد شده است. رأی میگیریم باورقه آقایانی که تصویب می کنند ورقه سفید و الاورقه کبود خواهند داد (اخذ واستخراج آراء بعمل آمده نتیجه بطریق ذیل حاصل شد)

ورقه سفید علامت قبول ۸۵
رئیس - عده حاضر ۹۷ با ۸۵ رأی تصویب شد.

اسامی موافقین آقایان: آقامیرزا سید حسن کاشانی - آقارضا تجدد - عظیمی - داور - هایم - اکبر میرزا - نجات - فرمند - فرج الله خان آصف - آقا شیخ محمد تقی ذوالقدر - آقا سید مصطفی بهبهانی - آقا میرزا حسین خان اسفندیاری - آقامیرزا علی خان خطیبی - ابوالحسن خان پیرنیا - حاج حسن آقا ملک - آقا سید ابراهیم ضیاء - آقا میرزا فتح الله خان اکبر - آقامیرزا صادق خان اکبر - ضیاء الاطباء - دکتر امیر خان اهلیم - حاج سید عبدالعلی دیبا - آقا شیخ محمد علی طهرانی - غلامحسین میرزا - قائم مقام - آقا میرزا محمد خان مصدق - حاج میرزا علیرضا - حاج آقا رضا رفیع - آقا میرزا عبدالله خان معتمد - حاج شیخ عبدالرحمن - دست قیب - سلیم خان ایزدی - هر ترضی قلی خان بیات - روحی - دولت آبادی - شریعت زاده - دکتر حسین خان بهرامی - صدر العلماء مفتی - تدین - وحید الدوله - فیروز میرزا فیروزه آقا میرزا پدالله خان - صدرائی - آقا میرزا آقاخان - کی استوان - خواجوی - آقا سید مهدی خان فاطمی - حاج میرزا اسدالله خان - هرمزی - حبیب الله خان شادلو - آقا میرزا محمدخان معظمی - صدیق السلطنه - ارباب کیخسرو - سهراب خان - اسکندری - شریعتمدار - یاسانی - دکتر

آقایان - آقامیرزا حبیب الله خان که اوند - تقی راده - رهنما - آقا سید علاء الدین بهبهانی - مهدی خان زاهدی - آقامیرزا شکر الله خان قوام صدوری - اسمعیل خان قشقایی - آقامیرزا احمد خان اتابکی - آقا میرزا جواد خان خوئی - آقا میرزا حسین خان دادگر - شوشتری - مستوفی العمالک - آقا میرزا حسن خان پیرنیا - محمد هاشم میرزا - محمد ولی میرزا - سالار شرف - علائی - افشار - آقا میرزا سید احمد احتشام - سلطان ابراهیم خان افخمی - آقا شیخ هادی طاهری - آقا سید عبدالعلی میرزائی ناصر ندماانی - آقامیرزا سید احمد خان اعتبار - سلیمان میرزا - آقا میرزا عبدالحسین صدر - آقا میرزا رضاخان حکمت - مخالف - آقای شیروانی

رئیس - آقای بیات (اجازه)

بیات - بنده می خواستم راجع بدستور پیشنهاد کنم که لایحه میزری جزو دستور شود.

رئیس - دستور قبلا معین شده است هر ض میکنم اگر خواستید تغییر دهید رأی میگیریم خیر کمیسیون بودجه راجع بمستغذمین بلژیکی یکی هم راجع بسجل احوال است و یکی هم راجع باوزان و مقادیر.

جمعی از نمایندگان - صحیح است رئیس - همینطور باشد؟ بعضی از نمایندگان - بلی (مجلس يك ساعت و ربع بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی حسین پیرنیا

منشی - شهاب

منشی - دکتر احتشام طباطبائی

جلسه صد و هفتاد و پنجم

صورت مشروح مجلس یکشنبه

دهم خرداد ۱۳۰۴ مطابق

هشتم ذی القعدة ۱۳۴۳

مجلس سه ساعت و دقیقه قبل از ظهر

بریاست آقای آقامیرزا حسینخان پیرنیا

تشکیل گردید

(صورت مجلس روز قبل را آقای آقا

میرزا شهاب قرائت نمودند)

رئیس - آقای آقا شیخ فرج الله

(اجازه)

آقای شیخ فرج الله - قبل از دستور

عرض دارم

رئیس - آقای فرمند

(اجازه)

فرمند - بنده هم قبل از دستور عرض

دارم.

رئیس - آقای سلطانی

(اجازه)

سلطانی - قبل از دستور

رئیس - آقای اتحاد

(اجازه)